

SAŽETAK PRESUDE

ASIYE GENÇ PROTIV TURSKE OD 27. SIJEČNJA 2015. GODINE ZAHTJEV BROJ 24109/07

*Nedostaci i neučinkovitost u sustavu javnog zdravstva,
propust u pružanju hitne medicinske pomoći djetetu i neprovođenje istrage o smrti djeteta
doveli su do povrede prava na život*

❖ ČINJENICE

Podnositeljica zahtjeva je zbog trudova prevezena u javnu bolnicu Gümüşhane u pratnji svog supruga. Sljedećeg dana, podnositeljica je carskim rezom rodila nedonošče kod kojeg su se ubrzo nakon poroda pojavili poremećaji u disanju. Budući da u bolnici nije postojala odgovarajuća neonatalna jedinica liječnici su odlučili premjestiti nedonošče u drugu javnu bolnicu, KTÜ Farabi, udaljenu 110 kilometara od bolnice u kojoj je nedonošče rođeno.

Dana 1. travnja 2005. godine, oko 1.15. sati, bolnica KTÜ Farabi odbila je primiti nedonošče zbog nedostatka slobodnih mjesta u jedinici neonatalne intenzivne skrbi. Oko 2.00 sata nedonošče je premješteno u Centar za porodništvo. No, dežurni liječnik objasnio je da Centar nema na raspolaganju slobodnih inkubatora te je sugerirao roditeljima da nedonošče vrate natrag u javnu bolnicu Gümüşhane. Međutim, navedena bolnica je odbila primiti nedonošče zbog nedostatka slobodnih mjesta u jedinici neonatalne intenzivne skrbi. Nedonošče je nedugo zatim preminulo u kolima hitne pomoći. Dana 6. travnja 2005. godine, roditelji su podnijeli kaznenu prijavu povodom koje je pokrenuta istraga koja je ubrzo obustavljena, kao i istraga koju je pokrenulo Ministarstvo zdravlja. Obje istrage su obustavljene jer su domaće vlasti ustanovile kako nedonošče nije umrlo krivnjom medicinskog osoblja.

❖ OCJENA SUDA

Pozivajući se na povredu članka 2. Konvencije, podnositeljica je prigovarala na navodne nedostatke istrage koja je provedena u odnosu na smrt njezinog djeteta. Sud je ispitivao jesu li domaća tijela u cilju sprječavanja ove tragedije poduzela sve što se od njih moglo razumno očekivati te posebice jesu li ispunila obvezu prema kojoj su bila dužna osigurati mjere za zaštitu života djeteta. Sud je ustanovio kako je na smrt podnositeljčinog djeteta utjecao sljedeći splet okolnosti: neučinkovito međusobno djelovanje ustanova javnog zdravstva popraćeno tromašću birokratskog aparata; nedostaci u postojećem sustavu neonatalne skrbi koji su se odnosili na manjak inkubatora te propust u pružanju hitne medicinske pomoći djetetu. Sud je primijetio kako je javna bolnica trebala biti svjesna rizika koji je prijetio životu djeteta ukoliko druga bolnica odbije njegov primitak.

Prije donošenja odluke o premještanju djeteta, medicinsko osoblje bolnice Gümüşhane nije poduzelo potrebne mjere kojima bi se osigurao primitak djeteta u drugu bolnicu. Tužena država nije osigurala odgovarajuću organizaciju i funkcioniranje ustanova javnog zdravstva i sustava pružanja zdravstvene zaštite. Podnositeljčino dijete nije preminulo zbog liječničkog nemara ili greške u prosuđivanju već zbog toga što djetetu uopće nije omogućen bolnički tretman. Takva situacija predstavlja uskratu medicinske skrbi zbog koje je u opasnost doveden

ljudski život. Sud je nadalje zauzeo stav kako se zbog odbijanja prijama djeteta u ustanovu javnog zdravstva i činjenice da protiv medicinskog osoblja koje je odbilo primiti dijete nije proveden postupak, pojavilo pitanje primjene članka 2. Konvencije.

Sud je istaknuo kako je tužena država trebala poduzeti odgovarajuće radnje kojima bi se identificirali nedostaci sustava javnog zdravstva koji su doveli do smrti podnositeljičinog djeteta, a što bi doprinijelo sprječavanju takvih ili sličnih povreda u budućnosti. Bilo je razumno očekivati kako će nadležna domaća tijela ispitati jesu li i u kojoj mjeri, nedostaci utvrđeni u predmetnom slučaju bili u skladu sa zahtjevima sustava javnog zdravstva te propisima koji reguliraju ustanove javnog zdravstva. Isto tako moglo se očekivati da će nadležna domaća tijela u slučaju takvih nedostataka poduzeti potrebne radnje u cilju utvrđivanja odgovornosti.

Međutim, nitko od nadležnih vlasti nije ispitao način na koji su nadležne ustanove zdravstvene skrbi primijenile mjerodavna pravila postupanja kod prijema novorođenčeta u jedinicu hitne pomoći. Isto tako, nisu ispitani razlozi zbog kojih u tim ustanovama nedostaje odgovarajuća medicinska oprema za pružanje pomoći djetetu koje je prijevremeno rođeno, posebice broj raspoloživih inkubatora.

Imajući u vidu navedeno, Sud je zaključio kako reakcija turske sudbene vlasti nije bila u skladu s potrebom razotkrivanja okolnosti slučaja u kojima je nedonošče preminulo. Istraga nije bila sveobuhvatna budući da niti jedan od ključnih čimbenika koji je doveo do propusta u postupanju ustanova javnog zdravstva nije bio predmetom istrage.

Sud je utvrdio kako tužena država nije postupila sukladno svojim obvezama iz članka 2. Konvencije u odnosu na nedonošče koje je preminulo nekoliko sati nakon poroda, budući da interna istraga koju su nadležna tijela provela nije bila dovoljna niti odgovarajuća. Slijedom navedenog, Sud je utvrdio kako je došlo do povrede članka 2. Konvencije.

❖ **PRAVIČNA NAKNADA**

65.000,00 EUR – na ime naknade nematerijalne štete.

Ovaj sažetak izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Sažetak ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te ne obvezuje taj Sud.

© Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava.